

Nr 453

Av herrar Sveningsson och Ottosson, om höjda väganlag.

(Lika lydande med motion nr 549 i Andra kammaren)

I årets statsverksproposition bil. 8: kommunikationsdepartementet anvisas till Byggande av vägar och broar 610 milj. kr. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens äskande om 670 milj. kr. har departementschefen inte ansett sig kunna biträda till någon del. Han betonar att en fortsatt upprustning av vägarna är angelägen med hänsyn till trafikutvecklingen samt att anslagen till väg- och gatubyggandet bör bibehållas på nuvarande höga nivå. Dessa bör dock inte med hänsyn till det förutsedda samhällsekonomiska läget ytterligare ökas under nästa budgetår.

På grund av automatiska kostnadsökningar kommer den oförändrade medelstillelningen för nästa budgetår att innebära en volymmässig minskning med 5 å 6 procent.

Det finns all anledning att se allvarligt på den mycket hårda inskränkningen i det totala vägbyggandets investeringsram. Bilantalet ökar med ca 6 procent om året. Restriktiva åtgärder på vägbyggnadsområdet måste därför bedömas som olyckliga, enär de föreslagna insatserna inte motsvarar den kommande trafikutvecklingen. Vad restriktiviteten ur trafiksäkerhets synpunkt innebär är givetvis svårt att bedöma, men det är klart belagt i utländska undersökningar vilken utomordentlig betydelse goda vägar har.

I 1957 års vägplan skisserades i grova drag hur kostnaderna för byggande av vägar av olika kategorier borde fördelas. Enligt denna skulle riksvägarna få 54 procent och länsvägarna 46 procent. För perioden 1958—1964 har riksvägarna erhållit 52 procent och länsvägarna 48 procent. På grund av de förändringar som efter vägplanens tillkomst ägt rum med avseende på riksvägnätets respektive länsvägnätets omfattning anser väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att riksvägsanslaget relativt bör öka mer än länsvägsanslaget. Trafikutvecklingen visar — enligt 1963 års trafikräkning — att 70 procent av trafikarbetet detta år utfördes på riksvägarna och de genomgående länsvägarna, vilka tillsammans endast utgjorde 26 procent av den totala väglängden.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens motiv för sina äskanden — 60 milj. kr. i höjning till byggande av riksvägar och 4 milj. kr. i höjning till byggande av länsvägar — är välgrundade. Om man emellertid i den långsiktiga vägbyggnadsplaneringen kalkylerar med en viss låne- och avgiftsfinansiering

för mer kapitalkrävande vägbyggnader, vilken närmare utvecklas i en annan motion, torde investeringarna i byggandet av riksvägar avsevärt kunna reduceras. Från landsbygdsbefolkningens synpunkt kan det inte tolereras att byggandet av länsvägar får stå tillbaka för riksvägarna, särskilt i betraktande av att statens järnvägar successivt lägger ner driften på de icke lönsamma bandelarna. Enligt riksdagsbeslut skall nedläggningen kompenseras av en motsvarande förbättring av vägnätet i berörda områden.

Den uteblivna ökningen i medelstilledningen är desto allvarligare som det torde bli svårt att återhämta denna under budgetåret 1967/68. Årets beslut kommer menligt att inverka på kommande års byggande, varför reduktionerna kommer att bli betydligt större än vad det nu är fråga om.

Vi anser sålunda att väginvesteringarna måste öka. Dock kräver det ansträngda statsfinansiella läget yttersta sparsamhet. Vi föreslår därför att anslaget till Byggande av vägar och broar räknas upp med 20 milj. kr. att fördelas med 16 milj. kr. till Byggande av riksvägar och 4 milj. kr. till Byggande av länsvägar.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte till Byggande av vägar och broar för budgetåret 1966/67 anvisa följande reservationsanslag, att avräknas mot automobilskattemedlen, nämligen till

a) Byggande av riksvägar	356 000 000 kr.
b) Byggande av länsvägar	218 000 000 kr.
c) Byggande av ödebygdsvägar	12 000 000 kr.
d) Byggande av storbroar	44 000 000 kr.

Stockholm den 26 januari 1966

Ragnar Sveningsson

Holge Ottosson

Nr 454

Av herr Wikberg, om höjt anslag till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar.

(Lika lydande med motion nr 543 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1966

Axel Wikberg